

derforhandlinger i 1836 og senere 1838, da Lovforslaget i Overensstemmelse med de tidligere Petitioner kom frem, vil han finde, at ikke saa Banskelligheder vare forbundne med at sætte denne Sag igjennem, og at jeg som kongelig Commissarius har maattet bekæmpe mange Indvendinger, som bleve gjorte mod Lovforslaget. Dog vil jeg dermed ikke paastge de jydske Stænder, at de skulde have næret mindre Belvillie for Sagen, men det var Forholdenes Betskaffenhed, som gjorde, at man der var mere angstelig for enhver ny Afgift end paa Verne. Disse Forhold have nu vistnok for en stor Deel forandret sig, og jeg troer derfor, at man nu temmelig dristig kan udføre de allerfleste Bestemmelser, som indeholdes i Anordningen af 1814, navnlig Bestemmelsen om, hvor Meget Skolelærerne ordentligviis skulde have; men paa den anden Side er det en Selsfølge, at man maa gaae frem med Barsomhed og med stadigt Hensyn til de særlige Forhold. Den Deputation fra Skolelærerstanden, som blandt Andre ogsaa var hos mig, synes ogsaa kun at ønske, at Regjeringen drager Omsoarg for at skaffe Skolelærerne overalt i Landet, hvad Anordningen af 29de Juli 1814 havde tilsigtet at give dem, og jeg forsikrede denne Deputation, at en saadan Forholdsregel stemmede aldeles overeens med Ministeriets Ønske i saa Henseende, og netop siden den Tid har der været flere Leiligheder, hvor Ministeriet i Vitkæligheden har viist, at det nærede et saadant Ønske.

B. Scholer: Jeg takker meget den høttærede Cultusminister for den Belvillighed, han har lagt for Dagen, for de udtjente Skolelærere, deres efterladte Enker og Børn; jeg vidste jo vel, at den ærede Minister endnu maatte have det samme velvillige Sindelag, som han som Kgl. Commissarius baade i Nøskilde og Viborg har lagt for Dagen; men jeg kan derimod ikke negte, at det bedrøver mig, at den ærede Minister reent ud har erklæret ikke at ville fremkomme med noget Forslag med Hensyn til Forbedring i Skolelærernes Kaar. Med Hensyn til deres efterladte Enker og Børn udtalte han, at han gjerne vilde see, at der kunde gjøres et Forslag til bedre at komme dem tilhjælp; men jeg troer, at et saadant For-

slag idag er blevet fremmet til Forhandling her i Salen, som vistnok ved at behandles kan uddannes saaledes, at det væsentlig kan afhjælpe de udtjente Skolelæreres, deres efterladte Enkers og Børns Trang. Hvad derimod angaaer de tjenende Skolelæreres passende Lønning, skal jeg tillade mig en af Dagen at indbringe et Lovforslag her i Salen, om det ikke skulde være muligt at klare de 2 Klipper, som den ærede Cultusminister udtalte, at Regjeringen har bevæget sig imellem, nemlig paa den ene Side Forhøielse af Skolelærernes Løn, og paa den anden de enkelte Communers Trang, idet jeg mener, at den Bestemmelse i Anordningen af 1814, at de større Communer skulde komme de enkelte, ugunstigere stillede, de enkelte overbebyrdede Communer tilhjælp, ligesom der ogsaa i Viborg Stænder 1846 blev udtalt, at Staten bør komme dem tilhjælp igjennem de større Communer, kan realiseres. Saalænge vi have et Folkeolevæsen, som Regjeringen tager sig af, mener jeg ogsaa, at det er Statens Pligt at komme de haardere tryktede, de fattigere stillede Skoledistricter tilhjælp. En anden Sag var det, hvis vi ganske havde givet Folkeophlysningsen los, hvis vi havde overladt de enkelte mindre Communer, at kunne sørge derfor; men jeg troer, at Feilen bestaaer derti, at man hidtil blot har holdt sig til de enkelte Skolecommuner, istedetfor, i Henshold til Anordningen af 1814, at henvende sig til de større Communer, og i Henshold til, hvad der i 1846 blev udtalt af de jydske Stænder, at lade Staten komme tilhjælp med sine Bidrag fra de rige Fonds, som Danmark har til Folkeophlysningsens Fremme.

Kirke- og Underviisningsministeren: Det er en Misforstaaelse, naar den ærede Taler har troet, at jeg blot ønskede at gjøre Noget for Skolelærernes Efterladte; jeg ønsker ligesaa varmt, at der maa gjøres Noget for at afhjælpe den Trang, hvori flere i Vitkæmhed værende Skolelærere bestude sig.

Dersom den ærede Interpellant seer sig istand til at indbringe et Lovforslag, som gaaer ud paa, at de større Communer skulde komme de mindre formuende Communer til Hjælp med Hensyn til at fremme deres Skolevæsen, saa vil det være mig overmaade hjært. Den Be-